

Praha 9. prosince 2024

MPSV nesouhlasí s výsledky kontroly NKÚ. Sledované projekty přispěly k prevenci sociálního vyloučení, účel dotací byl dodržen

MPSV nesouhlasí se závěry NKÚ týkající se kontroly vynakládání prostředků státního rozpočtu a Evropské unie na sociální začleňování. Kritiku nedostatečného dopadu projektů a jejich přínosů pro znevýhodněné osoby považujeme za neoprávněnou. Projekty byly zaměřeny nejen na zaměstnanost, ale také na podporu sociálních služeb nebo zmírnění dluhové problematiky. Tím tedy výrazným způsobem přispěly k prevenci sociálního vyloučení. Projekty jsou pravidelně hodnoceny z hlediska efektivity, účel dotací je tedy jasně definován a dodržován.

Podpořené projekty z Operačního programu Zaměstnanost (OPZ) nebyly převážně zaměřeny jen na nezaměstnané osoby. Ne ve všech projektech tedy bylo cílem začlenit jejich účastníky na pracovní trh. **Projekty směřovaly zejména do podpory sociálních služeb a dluhové problematiky.** Tuto podporu proto jednoznačně považujeme za přínosnou, protože **díky ní nedocházelo k prohlubování sociálního vyloučení.**

Projekty MPSV podpořily řadu sociálních podniků přímo ve vyloučených lokalitách

I když podle NKÚ některé projekty nevedly k zaměstnání účastníků, **splnily účel dotace.** Počty účastníků uvedené v tiskové zprávě NKÚ odpovídají stanoveným indikátorům projektu, nikoliv počtu lidí, kteří získali práci. **Podpora projektu směřovala na zvýšení kompetencí, a tedy šanci uspět na trhu práce. Samotné získání zaměstnání bylo ovlivněno aktuálním nízkým počtem odpovídajících volných míst.**

MPSV se zároveň ohrazuje proti tomu, že by podpořilo sociální podniky v sociálně vyloučených lokalitách „pouze v minimálním rozsahu“, jak tvrdí NKÚ. Podpořeno bylo celkem 64 projektů, z toho **v 17 případech šlo o sociální podniky přímo v sociálně vyloučených lokalitách.** Z těchto podniků jich bylo podpořeno 7 v Brně, 3 v Ostravě, 2 v Liberci a po jednom v Děčíně, Mostě, Valašském Meziříčí, Kolíně a Kadani.

Přínosy projektů prochází cíleným posouzením efektivity

Nesouhlasíme ani s tvrzením NKÚ, že MPSV kladlo důraz především na čerpání peněžních prostředků, účel dotace definovalo obecně a nezajistilo, aby byly podpořeny jen projekty s jasnými a měřitelnými cíli. **Projekty totiž vždy procházejí hodnocením, jehož součástí je posouzení efektivity a účelnosti projektů,** a to z hlediska kvality poskytovaných aktivit i objektivních cílů spočívajících v počtu účastníků konkrétních aktivit projektu. Důraz tedy rozhodně kladen jen na výši rozpočtu projektu, jak také uvádí NKÚ.

Účel dotace je ve vydaných právních aktech vždy stanoven jasně a jednoznačně tak, aby vystihoval hlavní cíle projektu. Projekty jsou realizovány prostřednictvím klíčových aktivit a **jejich přínos je měřen indikátory.** Realizace projektů v souladu s vydaným právním aktem je průběžně posuzována a vyhodnocována.

V evropských programech jsou v rámci vyhodnocování využívány primárně tzv. společné indikátory. Ty jsou koncipovány tak, aby měřily výhradně přínos intervencí v podpořených projektech. Měří tedy zejména počet podpořených účastníků, **sledují ale i jejich zapojení na trhu práce dokonce 6 měsíců po skončení účasti projektu.** Situaci v jednotlivých sociálně vyloučených lokalitách (a tedy zda se zlepšují jednotlivé faktory sociálního vyloučení), MPSV sleduje prostřednictvím příslušných evaluací.

Praha 9. prosince 2024

Podpora cílila nejen na zaměstnanost, ale hlavně na řešení sociálního vyloučení

Co se týče vynakládání prostředků na projekty koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám (KPSVL), **smyslem podpory těchto projektů nebyla primárně zaměstnanost**. Podpora směřovala na velmi ohroženou cílovou skupinu s potřebou intenzivní podpory. Většina prostředků byla čerpána na osobní náklady, přímá podpora nebyla cílem těchto projektů, jednalo se pouze o doplňkovou část podporujícího procesu.

Dílčí přínosy OPZ jsou nedílnou součástí podpory řešení sociálního vyloučení, ale nejsou hlavním činitelem. **Posuzovat dopady pouze z podpory soutěžních projektů KPSVL z principu nelze, je tedy nutné se proti tomu ohradit**. Podpora OPZ je součástí celého procesu, který je ovlivněn různými faktory a nemůže se zaměřovat na všechna témata.

Víceleté projekty řeší situaci lidí žijících v sociálně vyloučených lokalitách. **Musí tedy průběžně reagovat na různé změny ve společnosti**, např. koronavirovou pandemií, energetickou krizí nebo válku na Ukrajině. Je tedy nutné předpokládat, že původně stanovené cíle se mohou mírně měnit.